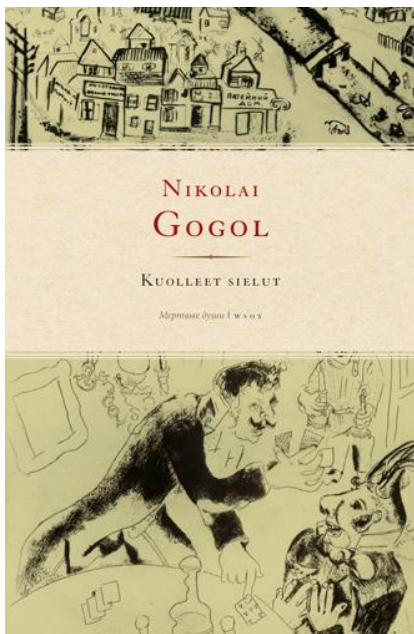

VAIKUTTAVUUTEEN JA TULOKSELLISUUTEEN!

*Miten siirrytään tuottavuusohjelmasta
vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan niin, että teemme
oikeita asioita oikein?*

Jarmo Vaittinen 9.11.2011

Oli paljon myönteistäkin...

Tuottavuusohjelma oli parhaimmillaan hyvä apu vaikeasti läpivietävien asioiden perustelemisessa.

Hallinnonalojen rakenteita, kuten aluehallintoa on uudistettu ja keskitetty nopeassa tahdissa. Sen totesi myös OECD.

Vuosina 2005-2010 olivat htv-vähennykset bruttona yhteensä 6500. Kuluvan kehyskauden pohjaluvut ovat 4800.

Ellei tuottavuusohjelmaa olisi ollut, joutuisimme nyt alkamaan säästöjen etsimisen aivan erilaisessa, veltommassa toimintakulttuurissa.

Siirrytään nykyhetkeen ja pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman kirjauksiin...

(valtiosihteeri Tuire Santamäki-Vuoren koostama)

- Nykyinen valtionhallinnon tuottavuusohjelma korvataan **uudella vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmalla**.
- Tuloksellisuus syntyy **aidosti tuottavuutta lisäävin** toimenpitein.
- Tavoitteena on, että **työ** muuttuu samalla työntekijälle **mielekkäämmäksi**, asiakkaat kokevat **palvelun laadun** paremmaksi ja työn **yhteiskunnallinen vaikuttavuus** nousee.
- Mittaluokaltaan toimintojen tehokkuuden lisäämiselle asetetut tavoitteet säilytetään **taloudelliselta kokonaisvaikutukseltaan** ennallaan.
- Valtion henkilöstöpolitiikassa hyödynnetään **eläköitymisen** ja tehtävärakenteiden läpikäyntien myötä syntyvät mahdollisuudet.
- Uuden ohjelman puitteissa varmistetaan, että **henkilöstömäärään** liittyvät ratkaisut eivät missään tapauksessa johda julkisen hallinnon kokonaistuottavuuden heikentymiseen. (HO s. 123)

Ryhmitellään hallitusohjelman tavoitteet uudelleen seitsemään erillistavoitteeseen:

Määrälliset tavoitteet:

- 1. Työn yhteiskunnallinen vaikuttavuus nousee.*
- 2. Uuden ohjelman puitteissa varmistetaan, että henkilöstömäärään liittyvät ratkaisut eivät missään tapauksessa johda julkisen hallinnon kokonaistuottavuuden heikentymiseen.*
- 3. Mittaluokaltaan toimintojen tehokkuuden lisäämiselle asetetut tavoitteet säilytetään taloudelliselta kokonaisvaikutukseltaan ennallaan.*

Laadulliset tavoitteet:

- 4. Asiakkaat kokevat palvelun laadun paremmaksi.*
- 5. Työ muuttuu samalla työntekijälle mielekkäämmäksi.*

Toiminnalliset ohjeet:

- 6. Tuloksellisuus syntyy aidosti tuottavuutta lisäävin toimenpitein.*
- 7. Valtion henkilöstöpolitiikassa hyödynnetään eläköitymisen ja tehtävärakenteiden läpikäyntien myötä syntyvät mahdollisuudet.*

Miten saavutetaan määrälliset tavoitteet:

1. *"Työn yhteiskunnallinen vaikuttavuus nousee."*

- *Luodaan selkeä viitekehys, jolla tuloksellisuutta ja erityisesti vaikuttavuutta mitataan. Työ liitetään tulosohjaushankkeeseen.*
- *Painopiste siirtyy panoksista ja suoritteista >> vaikuttavuuteen.*
- *Kaikki virastot ottavat CAF:in käyttöön >> mahdollistaa vertailun ja tulosohjauksen kehittämisen.*
- *Laaditaan viitekehys, jolla tehtävät voidaan jakaa ydintoimintoihin, tukitoimintoihin ja näiden prosesseihin.*
- *Prosessien mukainen kustannuslaskenta voi avata ihan uusia näkökohtia politiikan suunnitteluun!*

Miten saavutetaan määrälliset tavoitteet...

2. *"Uuden ohjelman puitteissa varmistetaan, että henkilöstömäärään liittyvät ratkaisut eivät missään tapauksessa johda julkisen hallinnon kokonaistuottavuuden heikentymiseen."*
 - *Htv-kiintiöistä siirrytään eurokiintiöihin ja -ohjaukseen.*
 - *Htv-seurantaa jatketaan ja käytetään ohjauksen aputietona.*
 - *Eläkeläis-, harjoittelija- ja muista poikkeuksista luovutaan.*
 - *Ulkoisen rahoitus ei saa "syödä" viraston eurokiintiötä.*

Miten saavutetaan määrälliset tavoitteet...

3. *"Mittaluokaltaan toimintojen tehokkuuden lisäämiselle asetetut tavoitteet säilytetään taloudelliselta kokonaisvaikutukseltaan ennallaan:"*
 - *Kehittämismomenteille osoitetaan edelleen osa leikatuista toimintameno- ja määrärahoista. Momentille tehdään käyttö- ja tuottavuussuunnitelma.*
 - *Kun rakenteita kehitetään, hyväksytään investointien etupainoisuus ja jonkin aikaa päällekkäiset resurssit.*
 - *Investointien takaisinmaksuajasta sovitaan, kuten missä tahansa investointihankkeessa.*
 - *Valtion yhteisistä, keskeneräisistä tehostamishankkeista ei kotiuteta säästöjä ennen kuin niitä on voinut syntyäkään.*
 - *Kehysbudjetointi säilytetään muuten menetelmällisesti samana.*

Miten saavutetaan laadulliset tavoitteet...

4. *"Asiakkaat kokevat palvelun laadun paremmaksi."*
- *Kehitetään koko valtionhallinnolle käyttölogiikaltaan ja ulkoasultaan yhtenäiset asiakasrajapinnat sähköiseen asiointiin.*
 - *Katetaan loputkin vielä sähköistämättömistä palveluista sähköisillä vaihtoehdoilla.*
 - *Tavoitteeksi se, että asiakkaan ei tarvitse antaa samaa tietoa viranomaisille kuin yhden kerran.*
 - *Otetaan jatkuvan palautteen järjestelmä palveluvirastojen käyttöön poikkileikkaustutkimusten rinnalle.*
 - *Palvelun laatumittareille asetetaan tavoitteet tulosohjaukseen ja johtajasopimukseen!*

Miten saavutetaan laadulliset tavoitteet:

5. *"Työ muuttuu samalla työntekijälle mielekkäämmäksi."*
- *Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja asiakaspalautteen mittarit auttavat näkemään kokonaisuuksia yksittäisten suoritusten sijasta. Ne myös lisäävät yhteenkuuluvuuden henkeä.*
 - *Esimiestehtäviin valittaessa katsotaan monipuolinen kokemus eduksi myös muihin kuin ylimpiin virkoihin nimitettäessä.*
 - *Kun rakenteita uusitaan, pysyttäydytään selkeässä linjaorganisaatiossa, ellei erityisiä syitä ole. Poistetaan kummallisuudet, kuten esim. ELY-ylijohtajien kaksoisrooli.*
 - *Yhtenäinen valtioneuvosto (ks. seuraava sivu) tarjoaa mahdollisuuden nykyistä sujuvampaan tehtäväkiertoon ja yhdenmukaisempaan henkilöstön kehittämiseen.*

Miten toiminnalliset ohjeet toteutetaan:

6. *"Tuloksellisuus syntyy aidosti tuottavuutta lisäävin toimenpitein."*
 - *Valtioneuvostosta muodostetaan VM:n tulevaisuuskatsauksen mukainen yksi virasto, jossa on pääosastoja entisten ministeriöiden asemesta.*
 - *Uudessa valtioneuvostossa on yhteiset sisäiset ohjesäännöt ja tukitoiminnot, kuten virastopalvelut, tilankäytön suunnittelu, sisäisten tarkastajien pooli, henkilöstön kehittämisspolitiikka, säädösvalmistelun laadun kehittäminen jne.*
 - *Valtion yhteiset tehostamishankkeet ajetaan määrätietoisesti asetettuihin tavoitteisiin asti. Valtionvarainministeriön hallinnon kehittämisresursseja vahvistetaan yhteyttä budjettiosaston toimintaan parannetaan.*
 - *Palvelukeskusten yms. laatu ja kustannustaso alistetaan kriittiseen, läpinäkyvään tarkasteluun.*
 - *Etsitään aktiivisesti uusia tuottavuusinnovaatioita, kuten Suomi-talot ulkomaanedustuksessa*

Miten toiminnalliset ohjeet toteutetaan:

7. *"Valtion henkilöstöpolitiikassa hyödynnetään eläköitymisen ja tehtävärakenteiden läpikäyntien myötä syntyvät mahdollisuudet."*
 - *Kun htv-kiintiöistä luovutaan, eläkkeelle lähtevä jättää käytettäväksi toimintamenomäärärahaa, jota on huomattavasti helpompi allokoida virastossa uudelleen kuin htv.*
 - *Vaikeasti toteutettava, laaja tehtäväkierto onnistuu, kun se aloitetaan nuorista rekryyteistä ja suurimpia virastoja koskevista, yleisistä kiertosopimuksista. Uusi, yhtenäinen valtioneuvosto ja aluehallintokeskukset voisivat soveltaa ensimmäisinä.*
 - *Virastojen rakenteita uusittaessa vältetään pieniä ryhmäkokoja ja sitä kautta estetään lokeroitumista.*

Tiivistelmä pääkohdista:

- Htv-kiintiöistä siirytään eurokiintiöihin.*
- Tiukka budjettikuri säilytetään.*
- Tulosten mittaamisessa edetään resurssien käytön ja suoritteiden mittareista vaikuttavuuden arviointiin.*
- Itsearviointi (CAF) otetaan rutiinikäyttöön.*
- Jatkuvan asiakaspalautteen järjestelmää sovelletaan laajasti.*
- Sähköinen, yhtenäinen asiointi ulotetaan kattamaan mahdollisimman laajat asiakaspalvelut.*
- Valtioneuvostosta muodostetaan yksi kokonaisuus, jossa pääosastot vastaavat nykyisiä ministeriöitä.*
- Valtion palvelukeskusten toiminta ja kustannusrakenteet otetaan avoimeen tarkasteluun.*
- Valtion yhteiset tehostamishankkeet toteutetaan tavoiteasettelun mukaisesti.*

Kiitos mielenkiinnostanne,
nyt eteenpäin!

Oikeasta suunnasta
minulle antaneet
osviittaa mm:

Matti Aho,
Tiina Astola,
Heimo Hanhilahti,
Timo Kotkasaari,
Hannele Laihonen,
Harri Pursiainen,
Eeva Pystynen,
Juha Ojala,
Matti Räinen,
Pertti Torstila,
Erkki Virtanen&kumpo
Kari Välimäki ja
Risto Yrjönen.